

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 928, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: Vilniaus g. 263, LT-76337 Šiauliai, mob. +370 667 25 580, +370 609 54 675, el. p. šiauliai@vaistaiga.lt

Akmenės rajono savivaldybės tarybai

2026-02-18 Nr. TR5-TR5-1(5.5 E)

Kopija
Akmenės rajono savivaldybės merui
Vitalijui Mitrofanovui

TEIKIMAS

**DĖL AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
2025 M. GEGUŽĖS 26 D. SPRENDIMO NR. T-135 „DĖL SAULĖS ELEKTROS ELEKTRINIŲ
ĮRENGIMO ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
TERITORIJOJE“ IR 2025 M. LAPKRIČIO 24 D. SPRENDIMO Nr. T-290 „DĖL AKMENĖS
RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2025 M. GEGUŽĖS 26 D. SPRENDIMO NR. T-135 „DĖL
SAULĖS ELEKTROS ELEKTRINIŲ ĮRENGIMO ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖJE AKMENĖS
RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE ” PAKEITIMO“**

Akmenės rajono savivaldybės taryba 2025-05-26 priėmė sprendimą Nr. T-135 „Dėl saulės elektros elektrinių įrengimo žemės ūkio paskirties žemėje Akmenės rajono savivaldybėje teritorijoje“ kuriuo, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsniu, 5 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 21 straipsniu, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 110 straipsniu, nusprendė, kad „Saulės šviesos energijos elektrinės (tarp jų saulės šviesos energijos elektrinės, kurios yra hibridinės elektrinės dalis), didesnės kaip 100 kW įrengtosios galios, Akmenės rajono savivaldybės teritorijoje (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, gali būti įrengtos žemės ūkio paskirties žemės sklypuose ar jų dalyse, kurių žemės ūkio naudmenų našumo balas, nurodytas Nekilnojamojo turto registre, ne didesnis nei 25,0 balai“.

2025 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T-290 „Dėl Akmenės rajono savivaldybės tarybos 2025 m. gegužės 26 d. sprendimo Nr. T-135 „Dėl saulės energijos elektrinių įrengimo žemės ūkio paskirties žemėje, Akmenės rajono savivaldybės teritorijoje“ pakeitimo“ papildė priimtą sprendimą energijos kaupimo įrenginiais ir sprendimo 1 punktą išdėstė taip:

„Saulės šviesos energijos elektrinės (tarp jų saulės šviesos energijos elektrinės, kurios yra hibridinės elektrinės dalis) ir (ar) energijos kaupimo įrenginiai (tarp jų ir energijos kaupimo įrenginiai, kurie yra hibridinės elektrinės dalis), kurių bendra įrengtoji galia didesnė kaip 100 kW, Akmenės rajono savivaldybės teritorijoje (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo gali būti įrengtos žemės ūkio paskirties žemės sklypuose ar jų dalyse, kurių žemės ūkio naudmenų našumo balas, nurodytas Nekilnojamojo turto registre, ne didesnis nei 25,0 balai“.

Iki 2025 m. liepos 13 d. galiojančio Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – AIE įstatymo redakcija Nr. 1) 49 straipsnio 3 dalyje buvo nustatyta, kad neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, buvo galima statyti, be kita ko, saulės šviesos energijos elektrines (tarp jų saulės šviesos energijos elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis) žemės ūkio paskirties žemės sklypuose. AIE įstatymo redakcijos Nr. 1 49 straipsnio 4 dalyje, buvo numatyta, kad statant šio straipsnio 3 dalyje nurodytas elektrines, išskyrus saulės šviesos energijos elektrines (tarp jų saulės šviesos energijos elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis), žemės ūkio paskirties sklypuose turėjo būti užtikrinta galimybė naudoti žemę pagal nustatytą pagrindinę naudojimo paskirtį ir būdą. Už žemės naudojimą pagal nustatytą pagrindinę naudojimo paskirtį ir būdą atsako šių žemės sklypų savininkai ir kiti naudotojai, jeigu šio straipsnio 3 dalyje nurodytame sutikime nenumatyta kitaip.

Pažymėtina, kad nuo 2025 m. liepos 14 d. Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – galiojantis AIE įstatymas) 49 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo bei netaikant Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 110

straipsnyje nustatytų apribojimų žemės ūkio paskirties žemės sklypuose, galima statyti, be kita ko, saulės šviesos energijos elektrines (tarp jų saulės šviesos energijos elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis), kitos paskirties inžinerinius statinius, kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, įskaitant infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos patiekimui į elektros perdavimo ir (ar) skirstymo tinklą, žemės ūkio paskirties žemės sklypuose. Galiojančio AIE įstatymo 49 straipsnio 4 dalis numato, kad statant šio straipsnio 3 dalyje nurodytas elektrines, įskaitant infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos patiekimui į elektros perdavimo ir (ar) skirstymo tinklą, išskyrus saulės šviesos energijos elektrines ir kitos paskirties inžinerinius statinius, kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, žemės ūkio paskirties sklypuose turi būti užtikrinta galimybė naudoti žemę pagal nustatytą pagrindinę naudojimo paskirtį ir būdą. Už žemės naudojimą pagal nustatytą pagrindinę naudojimo paskirtį ir būdą atsako šių žemės sklypų savininkai ir kiti naudotojai, jeigu šio straipsnio 3 dalyje nurodytame sutikime nenumatyta kitaip.

Taigi, nei AIE įstatymo redakcija Nr. 1, galiojusi iki 2025 m. liepos 13 d., nei šiuo metu galiojantis **AIE įstatymas nenumato apribojimų, susijusių su dirvožemio našumu**, statant AIE įstatyme numatytas elektrines ar infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos patiekimui į elektros perdavimo ir (ar) skirstymo tinklą, žemės ūkio paskirties žemės sklypuose. **AIE įstatymas numato baigtinį sąrašą dokumentų, kuriuose gali būti įtvirtinamas draudimas statyti AIE įstatyme numatytas elektrines**, tarp kurių yra saulės šviesos energijos elektrinės, kitos paskirties inžinerinius statinius, kai ant jų įrengiami energijos kaupimo įrenginiai, bei infrastruktūrą, reikalingą elektros energijos gamybai ir (ar) kaupimui bei elektros energijos patiekimui į - **išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima.**

Galiojant AIE įstatymo redakcijos Nr. 1, nuostatomis, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 110 straipsnio 4 dalyje buvo nustatyta, kad žemės ūkio paskirties žemės sklypuose dirvožemio apsaugos tikslais atliekant žemės kasimo darbus, draudžiama naikinti derlingąjį dirvožemio sluoksnį. Aplinkosauginiai reikalavimai planuojant, statant ir eksploatuojant saulės šviesos energijos elektrines yra patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. D1-358 „Dėl Aplinkosauginių reikalavimų planuojant, statant ir eksploatuojant saulės šviesos energijos elektrines patvirtinimo“ (toliau – Aplinkosauginiai reikalavimai). Šių reikalavimų nuostatos yra privalomos visiems ūkinės veiklos vykdytojams. Aplinkosauginių reikalavimų 13 punktą numato, kad saulės šviesos energijos elektrinių statybos metu nukastas

derlingojo dirvožemio sluoksnis turi būti saugomas. Baigus statybos ir įrengimo darbus, – panaudojamas rekultivuoti pažeistą žemę arba gerinti mažai produktyvias žemės ūkio naudmenas. Aplinkosauginių reikalavimų 19 punktą nustato, kad baigus eksploatuoti saulės šviesos energijos elektrines, teritorija turi būti rekultivuota Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. rugpjūčio 14 d. nutarime Nr. 1116 „Dėl pažeistos žemės rekultivavimo ir derlingojo dirvožemio sluoksnio išsaugojimo“ nustatyta tvarka. Žemės įstatymo 57 straipsnyje nurodyta atsakomybė žemės sklypų savininkams, tarp jų ir įrengiantiems saulės šviesos energijos elektrines bei kaupimo įrenginius, galėtų būti taikoma įstatyme numatytu atveju, t. y. jei pažeidžiamos derlingojo dirvožemio sluoksnio išsaugojimo atliekant žemės kasimo darbus taisyklės, taip pat neteisėtai pasisavinus derlingojo dirvožemio sluoksnį.

Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnyje nurodytas vienas iš pamatinių principų, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra teisėtumo principas, kuris nurodo, kad savivaldybių institucijų (taigi, ir savivaldybės tarybos) veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais, kitais teisės aktais. Konstitucinis Teismas suformavęs konstitucinę praktiką, kad žmonių teisės ir laisvės gali būti nustatytos bei apribotos, o asmens ūkinės veiklos laisvė varžoma tik įstatymuose numatytais atvejais ir sąlygomis, kad poįstatyminiai teisės aktai negali prieštarauti įstatymams.

Atsižvelgdamas(-a) į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis(-i) Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **siūlau** svarstyti Akmenės rajono savivaldybės tarybos 2025 m. gegužės 26 d. sprendimo Nr. T-135 „Dėl saulės elektros elektrinių įrengimo žemės ūkio paskirties žemėje Akmenės rajono savivaldybėje teritorijoje“ ir jo pakeitimo 2025 m. lapkričio 24 d. sprendimo Nr. T-290 „Dėl Akmenės rajono savivaldybės tarybos 2025 m. gegužės 26 d. sprendimo Nr. T-135 „Dėl saulės energijos elektrinių įrengimo žemės ūkio paskirties žemėje, Akmenės rajono savivaldybės teritorijoje“ pakeitimo“ pakeitimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Akmenės rajono savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Informuoju, jog Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas bei pateiktas Savivaldybės tarybos vardu.

Atkreipiu mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas Šiaulių ir Telšių apskrityse

Rimvydas Pilibaitis

Loreta Bagdonavičienė, mob. +370 609 54 597 el. p. loreta.bagdonaviciene@vaistaiga.lt